

Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2019
(OR. en)

10179/19

ECOFIN 637
UEM 237
SOC 488
EMPL 377
COMPET 515
ENV 608
EDUC 321
RECH 354
ENER 358
JAI 718
FSTR 137
REGIO 173

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9952/19 - COM(2019) 526 final

Θέμα: Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας του 2019

Διαβιβάζεται συνημμένα στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο Σύστασης του Συμβουλίου, όπως διαμορφώθηκε έπειτα από την εξέταση και την επ' αυτού συμφωνία σε διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου, με βάση την πρόταση COM(2019) 526 final της Επιτροπής.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Φινλανδίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Φινλανδίας του 2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹EE L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 21 Νοεμβρίου 2018, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 σχετικά με τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη της τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 21 Νοεμβρίου 2018, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Φινλανδία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 9 Απριλίου 2019 το Συμβούλιο εξέδωσε τη Σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ³ («Σύσταση του 2019 για τη ζώνη του ευρώ»), η οποία περιλαμβάνει πέντε συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ («συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ»).
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η Φινλανδία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης του 2019 για τη ζώνη του ευρώ, όπως αντικατοπτρίζεται στις κατωτέρω συστάσεις 3 και 4. Ειδικότερα, η εστίαση της οικονομικής πολιτικής επενδύσεων στους τομείς που προσδιορίζονται θα συμβάλει στη συμμόρφωση με τη δεύτερη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων, ενώ τα μέτρα για τη συγκράτηση του χρέους των νοικοκυριών θα συμβάλουν στη συμμόρφωση με την τέταρτη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη μείωση του ιδιωτικού χρέους.
- (3) Η έκθεση χώρας του 2019 για τη Φινλανδία δημοσιεύτηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019. Στην έκθεση αξιολογήθηκαν η πρόοδος της Φινλανδίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2018⁴, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Φινλανδίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 136 της 12.4.2019, σ. 1.

⁴ ΕΕ C 320, της 10.9.2018, σ. 112.

- (4) Στις 4 Απριλίου 2019, η Φινλανδία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 και το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα ελήφθησαν υπόψη κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης σε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (6) Επί του παρόντος η Φινλανδία υπάγεται στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2019, που υποβλήθηκε με βάση την παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής από την προηγούμενη κυβέρνηση λίγο πριν τις γενικές εκλογές του Απριλίου, η κυβέρνηση προβλέπει ότι το ονομαστικό ισοζύγιο θα διαμορφωθεί στο -0,3 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 2019, έναντι -0,7 % του ΑΕΠ το 2018. Σύμφωνα με την κυβέρνηση, το ισοζύγιο αναμένεται να βελτιωθεί περαιτέρω το 2020 φθάνοντας στο 0 % και στη συνέχεια να επιδεινωθεί εκ νέου σε -0,1 % το 2021 και -0,3 % το 2022. Βάσει του εκ νέου υπολογισθέντος διαρθρωτικού ισοζυγίου⁶, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, που συνίσταται σε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ, αναμένεται, με βάση την παραδοχή αμετάβλητης πολιτικής, ότι θα εξακολουθήσει να υπερκαλύπτεται καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος, λαμβανομένων υπόψη των περιθωρίων για το 2019 που συνδέονται με την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για τις οποίες έχει εγκριθεί προσωρινή απόκλιση. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ, ο οποίος κορυφώθηκε στο 63,4 % το 2015, υποχώρησε στο 58,9 % το 2018. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019, ο δείκτης χρέους θα συνεχίσει να μειώνεται και θα φθάσει στο 57,4 % του ΑΕΠ το 2021. Στη συνέχεια προβλέπεται να αυξηθεί και πάλι φθάνοντας στο 57,7 % του ΑΕΠ το 2022. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές φαίνεται εν γένει εύλογο. Οι βασικοί κίνδυνοι για τις δημοσιονομικές προβλέψεις αφορούν το πιθανό μεγαλύτερο σε σχέση με το αναμενόμενο κόστος της γήρανσης του πληθυσμού και τον υψηλότερο πληθωρισμό.
- (7) Στις 13 Ιουλίου 2018, το Συμβούλιο είχε συστήσει στη Φινλανδία να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2019, λαμβανομένων υπόψη των περιθωρίων που συνδέονται με την εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για τις οποίες έχει εγκριθεί προσωρινή απόκλιση. Αυτό συνάδει με μέγιστο ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁷ ύψους 2,9 % το 2019, ποσοστό που αντιστοιχεί σε επιτρεπόμενη επιδείνωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 0,2 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, η Φινλανδία αναμένεται να τηρήσει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο της το 2019, λαμβανομένου υπόψη του εγκριθέντος περιθωρίου που συνδέεται με τη ρήτρα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων

⁶ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρησιμοποίηση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

⁷ Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στις δαπάνες των επιδομάτων ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε διάστημα τετραετίας. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές δια νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

- (8) Το 2020, λόγω του προβλεπόμενου κενού παραγωγής της Φινλανδίας της τάξης του 0,8 %, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα πρέπει να υπερβεί το 1,9 %, σύμφωνα με τη διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,5 % του ΑΕΠ που προκύπτει από τον από κοινού συμφωνηθέντα πίνακα προσαρμογής απαιτήσεων βάσει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, σε περίπτωση αμετάβλητων πολιτικών, υπάρχει κίνδυνος κάποιας απόκλισης της Φινλανδίας το 2020. Γενικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Φινλανδία προβλέπεται να συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2019 και πρέπει να είναι έτοιμη να λάβει περαιτέρω μέτρα για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2020.
- (9) Λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και της μείωσης του εργατικού δυναμικού, οι δαπάνες για τις συντάξεις, την υγεία και ιδίως την κοινωνική μέριμνα (μακροχρόνια φροντίδα) προβλέπεται να αυξηθούν κατά τις επόμενες δεκαετίες. Σύμφωνα με την έκθεση δημοσιονομικής βιωσιμότητας του 2018, η προβλεπόμενη αύξηση του κόστους της γήρανσης του πληθυσμού θα απαιτήσει δημοσιονομική εξυγίανση ύψους 2 % του ΑΕΠ, ώστε να σταθεροποιηθεί μακροπρόθεσμα ο δείκτης του χρέους προς το ΑΕΠ. Οι προετοιμασίες για μεταρρύθμιση της περιφερειακής κυβέρνησης, της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών, με στόχο την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και τη διασφάλιση ίσης πρόσβασης και τη μείωση του χρόνου αναμονής, διεκόπησαν λόγω της παραίτησης της κυβέρνησης στις 8 Μαρτίου 2019. Το ποσοστό των ιατρικών αναγκών που, κατά δήλωση των ενδιαφερομένων, δεν καλύπτονται σήμερα στη Φινλανδία εξακολουθεί να είναι πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης. Ειδικότερα, τα μη απασχολούμενα άτομα αντιμετωπίζουν δυσκολίες προκειμένου να λάβουν την ιατρική περίθαλψη που έχουν ανάγκη λόγω των μεγάλων λιστών αναμονής.
- (10) Εν μέσω ενός συρρικνούμενου πληθυσμού σε ηλικία εργασίας και αύξησης των κενών θέσεων εργασίας, εντείνεται η στενότητα της αγοράς εργασίας της Φινλανδίας. Ταυτόχρονα, τα ποσοστά του ενεργού πληθυσμού και απασχόλησης στη Φινλανδία είναι χαμηλότερα από ό, τι στις άλλες σκανδιναβικές χώρες και η διαρθρωτική ανεργία παρέμεινε στο 7 % το 2018. Αυτό αντικατοπτρίζει εν μέρει τις παγίδες της αεργίας και της ανεργίας που εμποδίζουν την καλύτερη αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού. Μεταξύ των εμποδίων για την επιστροφή των εργαζομένων στην εργασία είναι το περίπλοκο σύστημα παροχών και ο συνδυασμός διαφορετικών ειδών επιδομάτων. Οι παροχές μειώνονται γρήγορα με την αύξηση του εισοδήματος, με κίνδυνο η ανάληψη επαγγελματικής δραστηριότητας να μην αποτελεί επαρκώς ελκυστική επιλογή από οικονομική άποψη. Η αβεβαιότητα όσον αφορά το επίπεδο των παροχών και τον χρόνο που απαιτείται για την επαναφορά τους μειώνει την ελκυστικότητα της βραχυπρόθεσμης ή της μερικής απασχόλησης. Το πείραμα βασικού εισοδήματος, τα προκαταρκτικά αποτελέσματα του οποίου δημοσιεύτηκαν στα τέλη Φεβρουαρίου του 2019, παρέχει ορισμένες πληροφορίες για την αναθεώρηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να συνδυαστούν αποτελεσματικότερα οι παροχές με τις αποδοχές.

- (11) Οι επενδύσεις για την ενεργητική ένταξη στην αγορά εργασίας, ιδίως των περισσότερο απομακρυσμένων από αυτήν ομάδων, είναι αναγκαίες για να αυξηθεί το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας τώρα που τα ποσοστά οικονομικά ενεργού πληθυσμού και απασχόλησης προσεγγίζουν τα προ της κρίσης επίπεδα. Οι ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις που αποσκοπούν στην αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας θα μπορούσαν να προσφέρουν καλύτερες ευκαιρίες στην αγορά εργασίας για ορισμένες ομάδες. Αφορά άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, γυναίκες σε αναπαραγωγική ηλικία, άνδρες με χαμηλή ειδίκευση, άτομα που είναι μερικώς ικανά να εργαστούν και άτομα με αναπηρία. Ορισμένες υπηρεσίες για τους ανέργους και τους άεργους είναι διεσπαρμένες μεταξύ των αρχών και των φορέων παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Για να βοηθηθούν οι ομάδες αυτές να εισέλθουν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας απαιτούνται εξατομικευμένες και ολοκληρωμένες υπηρεσίες και πολιτικές ενεργοποίησης και επανένταξης. Οι μακρόχρονες ευθύνες παροχής φροντίδας που επωμίζονται οι γυναίκες συντελούν στο χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά την απασχόληση και το ύψος των αμοιβών. Η κυβέρνηση ξεκίνησε διαδικασία για τη μεταρρύθμιση της οικογενειακής άδειας αλλά δεν την ολοκλήρωσε.
- (12) Η διασφάλιση της προσφοράς εργασίας σε περιόδους δημογραφικών και τεχνολογικών αλλαγών έχει καίρια σημασία για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στη Φινλανδία. Η επένδυση στις δεξιότητες, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με την αγορά εργασίας, θα συμβάλει στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν λόγω των διαρθρωτικών αλλαγών στην οικονομία. Οι τεχνολογικές αλλαγές απαιτούν συνεχή κατάρτιση και επανεκπαίδευση του εργατικού δυναμικού μέσω ευέλικτων μεθόδων εκμάθησης, μεταξύ άλλων με έμφαση σε μαθησιακά προγράμματα ενηλίκων, την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στην αύξηση της επαγγελματικής κινητικότητας, στη μείωση των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων και στην κάλυψη των μελλοντικών αναγκών της αγοράς εργασίας.
- (13) Η Φινλανδία κινδυνεύει να μην επιτύχει τον στόχο της όσον αφορά την ανακύκλωση των αστικών αποβλήτων σε ποσοστό 50 % μέχρι το 2020. Ειδικότερα, τα αστικά απόβλητα αποτεφρώνονται όλο και περισσότερο (60 % το 2017 έναντι 55 % το 2016).
- (14) Ενώ παρατηρείται πλέον σταθεροποίηση των δημόσιων δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη, η Φινλανδία είχε τη μεγαλύτερη μείωση από όλα τα κράτη μέλη από το 2009 στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα για έρευνα και ανάπτυξη. Παρά τη βελτίωση της μακροοικονομικής κατάστασης τα τελευταία χρόνια, οι επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην έρευνα και την ανάπτυξη δεν έχουν ακόμη ανακάμψει. Η εντατικοποίηση των επενδύσεων στην έρευνα και την ανάπτυξη αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για τη διενέργεια των διαρθρωτικών αλλαγών που θα επιτρέψουν να δοθεί βάρος σε οικονομικούς τομείς έντασης γνώσης και να ενισχυθεί το μακροπρόθεσμο αναπτυξιακό δυναμικό. Επιπλέον, η συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του τομέα των επιχειρήσεων παραμένει κομβική συνιστώσα για την τόνωση των καινοτομιών και τη μεταφορά τους στην αγορά.

- (15) Δεδομένης της διασποράς του πληθυσμού, τα σημεία συμφόρησης στις μεταφορές μπορεί να αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για μετακινήσεις με σκοπό την εξεύρεση εργασίας. Οι στρατηγικές επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών μπορεί να βελτιώσουν την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και, ως εκ τούτου, να ενισχύσουν τη λειτουργία των αγορών εργασίας. Παράλληλα, καθώς τα έξοδα μεταφοράς έχουν σχετικά σημαντικές επιπτώσεις στις τελικές τιμές των προϊόντων στη Φινλανδία σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη, οι διασυνδέσεις υποδομών θα μπορούσαν να βελτιώσουν την πρόσβαση σε αγορές του εξωτερικού.
- (16) Οι στρατηγικές επενδύσεις για την απαλλαγή των ενεργοβόρων βιομηχανιών και του κλάδου των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίτευξη μακροπρόθεσμων οικονομικών και κλιματικών στόχων. Η Φινλανδία κατέχει ηγετική θέση στην καινοτομία στον τομέα της καθαρής ενέργειας και στις ιδιωτικές δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα αυτό. Η διενέργεια περαιτέρω επενδύσεων σε ορισμένα από τα προγράμματά της στον τομέα της καθαρής ενέργειας έως το 2021, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που ανέλαβε, θα βοηθήσει τη Φινλανδία να επιτύχει τους στόχους της για ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα. Εκτός από τους φιλόδοξους στόχους της Φινλανδίας για αύξηση του μεριδίου των βιοκαυσίμων, ο εξηλεκτρισμός αποτελεί αποδοτική ως προς το κόστος επιλογή για την απαλλαγή του τομέα των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, δεδομένου του προηγμένου σταδίου της τεχνολογίας ηλεκτροπαραγωγής που είναι απαλλαγμένη από ανθρακούχες εκπομπές.
- (17) Τα χαμηλά επιτόκια και οι βελτιωμένες οικονομικές προοπτικές έχουν αυξήσει το συνολικό ύψος της δανειοδότησης, ιδίως μέσω στεγαστικών οργανισμών (οι οποίοι προσφέρουν μια ειδική μορφή ιδιοκτησίας). Παράλληλα, η καταναλωτική πίστη αυξάνεται ραγδαία και ένα όλο και μεγαλύτερο μερίδιο αυτής της δανειοδότησης χορηγείται από ξένες τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, εταιρείες μικροδανείων και μέσω δανειοδότησης μεταξύ ομοτίμων. Κατά συνέπεια, το χρέος των νοικοκυριών παραμένει σε ιστορικά υψηλά επίπεδα (67 % του ΑΕΠ το 2017). Το χρέος αυτό αφορά κυρίως δάνεια με κυμαινόμενο επιτόκιο, γεγονός που συνιστά κίνδυνο σε περίπτωση αύξησης των επιτοκίων μεσοπρόθεσμα. Η φινλανδική Αρχή Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας έχει θεσπίσει σειρά μέτρων για τη συγκράτηση της αύξησης της δανειακής επιβάρυνσης των νοικοκυριών. Εντούτοις, δεν αναμένεται σύντομα δραστική μείωση της δανειακής επιβάρυνσης, δεδομένου μάλιστα ότι τα επιτόκια παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα και η εμπιστοσύνη των καταναλωτών είναι ακόμη σχετικά ισχυρή.
- (18) Σε αυτό το στάδιο, η Φινλανδία δεν έχει ολοκληρωμένο πιστωτικό μητρώο (όπου δηλαδή συγκεντρώνονται τόσο θετικές όσο και αρνητικές πληροφορίες για τους οφειλέτες) το οποίο να καλύπτει τις μεγαλύτερες τράπεζές της. Η έλλειψη αυτή μπορεί να εμποδίζει τις τράπεζες να έχουν σαφή εικόνα του συνολικού χρέους των νοικοκυριών. Το περασμένο έτος έγιναν ορισμένες προπαρασκευαστικές εργασίες για τη δημιουργία ενός τέτοιου μητρώου.

- (19) Ο προγραμματισμός των ταμείων της Ένωσης για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση ορισμένων από τα κενά που εντοπίστηκαν στις συστάσεις, ιδίως στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης του 2019 για τη χώρα. Αυτό θα επιτρέψει στη Φινλανδία να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εν λόγω κονδύλια σε σχέση με τους τομείς που έχουν προσδιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.
- (20) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Φινλανδίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2019 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς την Φινλανδία κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Φινλανδία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, λόγω της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων
- (21) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και η γνώμη του ⁸αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Φινλανδία να λάβει μέτρα το 2019 και το 2020 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει ότι, το 2020, ο ονομαστικός ρυθμός αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών δεν θα υπερβεί το 1,9 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή ύψους 0,5 % του ΑΕΠ. Να βελτιώσει τη σχέση κόστους/αποτελεσματικότητας των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγείας, καθώς και την ισότιμη πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες.
2. Να βελτιώσει τα κίνητρα για την αποδοχή εργασίας και να αναβαθμίσει τις δεξιότητες και την ενεργητική ένταξη, ιδίως μέσω πλήρως ολοκληρωμένων υπηρεσιών για τους ανέργους και τα οικονομικά μη ενεργά άτομα.
3. Να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στην έρευνα και την καινοτομία, στη μετάβαση σε ενέργεια χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και στις βιώσιμες μεταφορές, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.

⁸Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

4. Να ενισχύσει την παρακολούθηση του χρέους των νοικοκυριών και να καταρτίσει σύστημα πιστωτικού μητρώου.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
